

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/210/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313212903
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2313212903.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľa: UniCredit Leasing Slovakia, a.s., so sídlom Bratislava, Plynárenská 7/A, IČO: 35 730 978, zastúpeného spoločnosťou: Malata, Pružinský, Hegeduš & Partners s.r.o., so sídlom Bratislava, Prievozská 4/A, IČO: 47 239 921, proti odporcovi: Ing. H. D., nar. X.XX.XXXX, bytom E., D. XXXX/XX, o zaplatenie 816,41 Eur s príslušenstvom, o čiastočnom späťvzátí návrhu na začatie konania v rozsahu istiny 243,28 Eur a o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 14.10.2014, č.k. 10C/353/2013-70 - v jeho vyhovujúcej časti, včítane závislého výroku o trovách konania, takto

rozhodol:

Odvolací súd čiastočné späťvzatie návrhu **p r i p ú š ť a**, rozsudok Okresného súdu Galanta zo dňa 14.10.2014, č.k. 10C/353/2013-70 v časti uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť navrhovateľovi sumu 243,28 Eur **r u š í a** konanie v tejto časti **z a s t a v u j e**.

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v ostatnej napadnutej vyhovujúcej časti **r u š í a** vec **m u v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 816,41 Eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 16,25 Eur od 6.11.2010 do zaplatenia, spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 339,77 Eur od 6.12.2010 do zaplatenia a spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 79,- Eur od 14.5.2013 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti súd návrh zamietol. Odporcu súd zaviazal k povinnosti nahradiť navrhovateľovi trovy konania v sume 48,50 Eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a trovy právneho zastúpenia v sume 429,40 Eur k rukám jeho právneho zástupcu, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 489 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 3, 4, písm. a), k), 5, § 544 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. ako i § 142 ods. 3 O.s.p. Vecne súd argumentoval tým, že navrhovateľ ako prenajímateľ uzatvoril dňa 3.12.2007 s odporcom ako nájomcom Kúpnu/Leasingovú zmluvu č. 50701326, na základe ktorej poskytol navrhovateľ odporcovi na kúpu predmetu leasingu (motorové vozidlo Mercedes-Benz) sumu vo výške 13.277,57 Eur. Odporca sa zaviazal poskytnutú sumu splatiť prostredníctvom 36-tich mesačných splátok vo výške 339,77 Eur so splatnosťou k 5.dňu v tom ktorom mesiaci počnúc dňom 5.1.2008. Okrem takto dohodnutých splátok, odporca vopred navrhovateľovi uhradil ešte tzv. zvýšenú splátku vo výške 4.647,15 Eur. Odporca si však svoju povinnosť riadne a včas neplnil, nakoľko navrhovateľovi uhradil len 34 celých mesačných splátok, splátku č. 35 uhradil len vo výške 323,52 Eur a splátku č. 36 neuhradil vôbec. Rovnako tak riadne nehradil ani mesačné splátky za poistné na havarijné poistenie vo výške 60,82 Eur. Odporca neuhradil spolu štyri splátky za obdobie od januára do apríla 2011, t.j. poistné neuhradil celkom vo výške 243,28 Eur. Doba leasingu bola dojednaná do 31.12.2010. Po uplynutí dojednanej doby vyzval navrhovateľ odporcu na

uhrazenie splátok, ktoré neboli včas a riadne uhradené, spolu s poplatkom za ukončenie zmluvy a zmluvných pokút celkom vo výške 138,11 Eur. Nakoľko sa odporca svojim konaním dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu, navrhovateľ si uplatnil aj úrok z omeškania v zákonnej výške. Spotrebiteľské zmluvy a vzťahy z nich vyplývajúce majú občianskoprávnú povahu, nakoľko neupravujú obchodné vzťahy medzi podnikateľmi, osobami, ktoré konajú v rámci podnikania, ale vzťahy medzi podnikateľom a fyzickou osobou, ktorá koná v tomto vzťahu pre svoje osobné potreby a na súkromné účely a nie na účely podnikania alebo obchodu. Na takto posudzovaný vzťah preto treba aplikovať zákonnú úpravu Občianskeho zákonníka, ktorá bola platná v čase uzavretia zmluvy. Na základe výsledkov dokazovania súd dospel k záveru, že návrh bol podaný dôvodne, nakoľko medzi navrhovateľom a odporcom bola uzatvorená zmluva o kúpe prenajatej veci, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Obchodné podmienky prenajímateľa pre finančný leasing ojazdených motorových vozidiel, na základe ktorej navrhovateľ ako prenajímateľ a odporca ako leasingový nájomca uzavreli leasingovú zmluvu, ktorou navrhovateľ umožnil odporcovi užívať za úhradu osobné motorové vozidlo Mercedes-Benz a odporca sa zaviazal splácať navrhovateľovi nájomné v pravidelných 36-tich mesačných lízingových splátkach v zmysle splátkového kalendára, ktoré boli splatné vždy k 5. dňu v mesiaci počnúc dňom 5.1.2008, pričom predbežná kúpna cena predmetu leasingu predstavovala 13.277,57 Eur bez DPH. Odporca si nesplnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo zmluvy, nakoľko uhradil len 34 celých splátok, 35 čiastočne a 36 vôbec. Ku dňu 31.12.2010 došlo k uplynutiu dohodnutej doby leasingu, preto navrhovateľ vyzval odporcu na vyrovnanie neuhradených záväzkov a to listom zo dňa 12.4.2011, ktorý si odporca prevzal dňa 19.4.2011. Uplatnený nárok pozostáva zo sumy 356,02 Eur (neuhradené splátky), zo sumy 138,11 Eur (neuhradené penalizačné faktúry - zmluvná pokuta), zo sumy 243,28 Eur (neuhradené poisťné za havarijné poisťenie za poisťné obdobie od januára do apríla 2011) a zo sumy vo výške 79,- Eur (poplatok za ukončenie leasingovej zmluvy) a úroku z omeškania z jednotlivých dlžných súm, nakoľko odporca sa neplnením si svojich povinností dostal do omeškania s peňažným plnením. Súd však podanému návrhu nevyhovet v plnom rozsahu, ale v časti kde si navrhovateľ uplatnil úrok z omeškania z vyfakturovanej zmluvnej pokuty, a teda v časti úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 110,41 Eur odo dňa 15.4.2010 do zaplataenia, úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 10,37 Eur odo dňa 15.7.2010 do zaplataenia a v časti úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 17,33 Eur odo dňa 15.10.2010 do zaplataenia, ho zamietol. Súd má za to, že sankciu (zmluvná pokuta), nie je možné opätovne sankcionovať a uplatniť si z nej ďalšiu sankciu (úrok z omeškania). Zmluvná pokuta v celkovej výške 138,11 Eur bola odporcovi riadne vyfakturovaná, čo súd mal preukázané z predložených faktúr, pričom bola mu vyfakturovaná v dôsledku neskorého uhrádzania predpísaných mesačných splátok. Zmluvná pokuta bola uplatnená ako zabezpečovací inštitút, ktorým si navrhovateľ zabezpečil plnenie hlavného záväzku, a teda zmluvnú pokutu dojednanú v jednoznačnej výške nie je možné sankcionovať ako hlavný záväzok, nakoľko zmluvná pokuta má povahu akcesorickú. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p. a priznal navrhovateľovi ako úspešnému účastníkovi (neúspech mal len v nepatrnej časti) právo na náhradu trov konania v celkovej výške 477,90 Eur.

Proti tomuto rozsudku, v jeho vyhovujúcej časti, podal odvolanie odporca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušil. Odvolateľ poukázal na to, že na pojednávaní vo veci sa nemohol zúčastniť, pretože bol práceneschopný. Nedal súhlas, aby sa konalo v jeho neprítomnosti. Vo veci tak nebol vypočutý, preto nechápe ako sa mohlo vykonať dokazovanie. Napáda aj odôvodnenie rozsudku, v ktorom sa nepravdivo uvádza, že uhradil iba 24 celých splátok, 35 čiastočne a 36 neuhradil. To vôbec nie je pravda, keď uhradil všetkých 36 splátok v plnej výške. Podľa zmluvy mal uhradiť leasingovej spoločnosti celkovú čiastku 16.878,07 Eur vrátane prvej zvýšenej splátky. V skutočnosti spoločnosti uhradil 17.360,18 Eur, rozdiel vo výške 482,11 Eur tvorili pokuty z omeškania, ktoré uhradil. Nechápe ako môže chýbať ešte 816,41 Eur. Navrhovateľ si vyúčtoval rôzne penalizačné faktúry, poplatky inkasnej agentúre a podobne, čo ani nevie čo je. V rozsudku sa uvádza, že nezaplatil 243,28 Eur havarijné poisťenie, čo je nezmysel, keďže uhradil všetky splátky, tak uhradil aj všetko havarijné poisťenie, veď toto je súčasťou leasingovej splátky. Priznáva, že splátky neplatil načas, pretože bol nezamestnaný, bez príjmu, ale všetky splátky vyrovnal v plnej výške a zaplatil aj penále z omeškania, tak čo od neho ešte chcú. Predmet leasingu zostal počas celej doby v jeho vlastníctve, čím sa v rozsudku aj nepravdivo uvádza, že motorové vozidlo bolo v majetku navrhovateľa, táto skutočnosť sa ľahko dá overiť na príslušnom dopravnom inšpektoráte. Navrhovateľovi zaplatil aj poplatok za uzatvorenie leasingovej zmluvy s tým, že navrhovateľ od neho vymáha aj poplatok za ukončenie leasingovej zmluvy, čo mu bolo odobrené, hoci má od navrhovateľa Certifikát s osobitnými klientskými výhodami, v rámci ktorých výhod je oslobodený od všetkých poplatkov, teda aj od poplatku za uzatvorenie a ukončenie leasingovej zmluvy.

Navrhovateľ odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadril prostredníctvom právneho zastúpenia, pričom poukázal na to, že odporca v odvolaní namietal, že sa nemohol pojednávania zúčastniť z dôvodu jeho práceneschopnosti. Zo zápisnice zo dňa 14.10.2014 vyplýva, že sa odporca tohto pojednávania nezúčastnil a svoju účasť riadne a včas neospravedlnil. Odporca hoci namietal konanie bez jeho prítomnosti, nepreukázal žiadnym spôsobom dôvod jeho neúčasti na pojednávaní. Zároveň odporca nesúhlasil s odôvodnením v rozsudku, nakoľko v skutočnosti uhradil sumu 17.360,18 Eur. Túto skutočnosť on nepopiera, odporca uhradil sumu 17.359,47 Eur, táto však bola započítaná nasledovne. Suma 11.875,03 Eur na riadne splátky, keď na týchto splátkach mal odporca uhradiť 12.230,92 Eur, suma 4.647,15 Eur ako prvá zvýšená splátka, suma 39,50 Eur ako paušálny poplatok na začiatku zmluvy, suma 442,28 Eur ako penalizačné faktúry a suma 355,51 Eur náklady inkasnej agentúry. Pokiaľ odporca namietal penalizačné faktúry, tieto boli vyúčtované v zmysle bodu 6 písm. b) všeobecných zmluvných podmienok ako zmluvná pokuta za omeškanie úhrady splátok vo výške 0,1% z dlžnej čiastky za každý deň omeškania. Zmluvná pokuta bola v zmysle tohto ustanovenia vyúčtovaná vo výške 138,11 Eur. Náklady agentúry boli vyúčtované podľa bodu 6 písm. b) a keďže bol odporca viackrát telefonicky kontaktovaný inkasnými spoločnosťami a boli vykonávané aj viaceré návštevy v mieste podnikania, kde nebol zastihnutý, jeho tvrdenia považuje za zavádzajúce. Certifikát oprávňuje držiteľa na získanie nadštandardných zvýhodnených podmienok pri uzatváraní každej ďalšej zmluvy. Na danom Certifikáte však nie je uvedené, že sa jedná o zvýhodnenie vo forme poplatkov. Vzhľadom na to bol poplatok vyúčtovaný v súlade s leasingovou zmluvou.

Podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 6.3.2015 navrhovateľ prostredníctvom právneho zastúpenia počas odvolacieho konania čiastočne späťvzal návrh na začatie konania a to v rozsahu uplatnenej a súdom prvého stupňa mu priznanej pohľadávky v sume 243,28 Eur (nedoplatok na poisťovníku za havarijné poistenie).

Odporca na výzvu súdu, aby sa vyjadril, či s doručeným čiastočným späťvzatím návrhu na začatie konania súhlasí síce reagoval nesúhlasom, ale svoje podanie urobené elektronickým prostriedkom, emailom zo dňa 16.11.2015 (č.l. 94 spisu), ktoré je návrh vo veci samej (má sa ním zabrániť čiastočnému späťvzatiu návrhu), do 3 dní písomne, resp. ústne do zápisnice nedoplnil, preto naň nebolo možné prihliadať (§ 42 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 208 O.s.p. ak je návrh na začatie konania vzatý späť, keď už rozhodol súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie nie je dosiaľ právoplatné, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie nepripustí, ak druhý účastník s tým nesúhlasí. Ak späťvzatie pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie zastaví.

S poukazom na vyššie uvedené v danej veci v čase, keď už vo veci rozhodol súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom, ale jeho rozhodnutie ešte nenadobudlo právoplatnosť, došlo zo strany navrhovateľa k čiastočnému späťvzatiu návrhu na začatie konania, s ktorým odporca nevyslovil účinný nesúhlas.

Vzhľadom na dispozitívny úkon navrhovateľa potom odvolací súd s použitím § 208 O.s.p., postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), čiastočne späťvzatie návrhu na začatie konania pripustil, rozsudok súdu prvého stupňa v časti uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť navrhovateľovi sumu 243,28 Eur zrušil a konanie v tejto časti zastavil.

V ostatnej odvolaní odporcu napadnutej vyhovujúcej časti rozsudku súdu prvého stupňa Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), d) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom odvolania - vo vyhovujúcej časti včítane výroku o trovách konania, ako i dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné rozsudok súdu prvého stupňa v tejto napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa je nárok navrhovateľa na zaplatenie sumy 816,4 Eur spolu s príslušenstvom. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 816,41 Eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 16,25 Eur od 6.11.2010 do zaplatenia, spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 339,77 Eur od 6.12.2010 do zaplatenia a spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 79,- Eur od 14.5.2013 do zaplatenia a vo zvyšku návrh zamietol. Predmetom odvolacieho konania s poukazom na rozsah odvolania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bolo návrhu navrhovateľa vyhovené.

Z obsahu spisu, ako i z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia vyplýva, že pohľadávka uplatnená v konaní vznikla zo zmluvného vzťahu účastníkov založeného Kúpnu a leasingovou zmluvou zo dňa 3.12.2007, predmetom ktorej mal byť finančný leasing motorového vozidla.

Účelom zmluvy o finančnom leasingu (leasingovej zmluvy) je umožniť leasingovému nájomcovi užívať predmet leasingu po dojednanú dobu trvania leasingu za odplatu, pričom predmet leasingu je zo strany leasingového prenajímateľa zakúpený len za týmto účelom podľa výberu leasingového nájomcu a prenajímateľ sa zaväzuje po ukončení dojedanej doby trvania leasingu umožniť leasingovému nájomcovi odkúpiť predmet leasingu za podmienok stanovených v leasingovej zmluve.

Leasingová zmluva neexistuje ako samostatný zmluvný typ ani v občianskom, ani v obchodnom zákonníku, spravidla ide o inominátnu zmluvu podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Leasingová zmluva je väčšinou obsiahnutá v jednej listine zároveň s kúpnu zmluvou, kde zmluvnými stranami sú predávajúci (dovozca, výrobca predmetu leasingu a pod.) a kupujúci predmetu prenájmu, ktorý je zároveň leasingovým prenajímateľom. Zmluvnými stranami leasingovej zmluvy potom sú leasingový prenajímateľ a leasingový nájomca.

Podľa § 1 ods. 2 písm. b) v čase uzavretia zmluvy účinného zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zákon sa nevzťahuje na zmluvy o nájme, 2) ktoré nezabezpečujú prevod vlastníckeho práva na nájomcu.

Podľa § 2 písm. a) v čase uzavretia zmluvy účinného zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom a podľa odseku 4 tohto ustanovenia spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Tzv. nespotebiteľom v zmysle vyššie uvedenej definície je len tá osoba, ktorá do postavenia odberateľa (konzumenta) tovaru či služieb vstupuje konaním v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

V prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu (vzťah) má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ), pričom nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti.

Vyriešenie otázky, či povinný pri uzatváraní zmluvy konal ako spotrebiteľ alebo ako podnikateľ, je určujúcim zistením pre smerovanie postupu súdu v konaní. Ak ide o fyzickú osobu a súčasne ide o spotrebiteľa, na ktorého právna úprava pamätá a priznáva mu v spotrebiteľskom vzťahu rad oprávnení, vyplývajúcich zo spotrebiteľskej zmluvy, nie je vylúčené ani to, aby bol podnikateľ súčasne spotrebiteľom, pretože ochrana v právnom vzťahu sa mu môže priznať v prípade, ak sa predmet dvojstranného právneho vzťahu - zmluvy, netýka jeho podnikania. I tieto skutočnosti je potrebné dôrazne aj u podnikateľa odlišovať, pretože i jemu v istých situáciách, v istých právnych vzťahoch, status spotrebiteľa môže patriť.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení a uvádzaného potom možno uzavrieť, že pokiaľ navrhovateľ nepreukázal, že odporca pri uzatváraní zmluvy konal ako nespotrebitel', Kúpna a leasingová zmluva účastníkov zo dňa 3.12.2007, ktorú navrhovateľ uzatváral ako dodávateľ nie je vylúčená z pôsobnosti zákona o spotrebiteľských úveroch, tu s odkazom na ust. § 1 ods. 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, z ktorého vyplýva, že predmetný zákon sa nevzťahuje na zmluvy o nájme, ktoré nezabezpečujú prevod vlastníckeho práva na nájomcu. Z obsahu zmluvy však vyplýva, že predmetná zmluva takýto nájom veci s dohodnutým právom kúpy prenajatej veci po splatení sumy, ktorá bola poskytnutá navrhovateľom na predmet zmluvy, v splátkach zabezpečovala.

I keď súd prvého stupňa citoval v odôvodnení napadnutého rozsudku zákonné ustanovenia na ochranu spotrebiteľa (§ 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 3, 4, písm. a), k), 5 Občianskeho zákonníka), ďalej už nevyložil právne aplikačné úvahy, ktoré ho viedli k podradeniu skutkovej podstaty pod príslušnú právnu normu. Navyše pokiaľ súd považoval zmluvu účastníkov za spotrebiteľskú zmluvu, bolo jeho povinnosťou vysporiadať sa i s tým, či táto obsahuje zákonom predpísané náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, keďže medzi normy práva Slovenskej republiky slúžiacimi na ochranu spotrebiteľa, patrí i zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Rovnako súd prvého stupňa vôbec neodôvodnil na základe čoho dospel k záveru o nárokovateľnosti navrhovateľa na zaplatenie sumy vyplývajúcej z predložených tzv. penalizačných faktúr, podľa súdu prvého stupňa zmluvnej pokuty (len?), tu sa skutočne z odôvodnenia rozsudku nie je možné dozvedieť na základe čoho súd túto časť istiny pohľadávky navrhovateľovi priznal. Ak malo ísť výlučne o zmluvnú pokutu z odôvodnenia napadnutého rozsudku sa nie je možné dočítať akým spôsobom a kde vôbec bola dojednaná, či bola dojednaná platne pokiaľ je dohoda o nej obsiahnutá len v obchodných podmienkach, akým spôsobom bol preukázaný nárok na jej zaplatenie práve v požadovanej výške. Ďalej z rozhodnutia nie je zrejmé, či suma uplatnená v predloženej tzv. penalizačnej faktúre predstavuje len zmluvnú pokutu, alebo aj iný nárok, potom aký, na základe čoho bol tento nárok navrhovateľovi priznaný. Súd prvého stupňa neodôvodnil ani priznanie ďalšieho nároku - poplatku za ukončenie leasingovej zmluvy, ktorý je súčasťou istiny priznanej pohľadávky. Napokon ani priznanie neuhradených splátok nebolo riadne zdôvodnené, pričom odporca v podanom odpore jednoznačne spochybňuje akékoľvek záväzky voči navrhovateľovi.

Tu je potom potrebné bližšie objasniť i princíp dôkazného bremena a jeho presúvanie (v tzv. sporovom konaní) medzi obe stranami sporu, ktoré je stručne možno vyjadriť tak, že každého účastníka zaťažuje povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a tiež dôkazné bremeno na jeho vlastné tvrdenia (najmä na verzie sledu udalostí, ktoré majú význam pre posúdenie veci), keď logickým dôsledkom neunesenia dôkazného bremena je neúspech účastníka trpiaceho takýmto nedostatkom v spore. K nástupu dôkaznej povinnosti účastníka, voči ktorému požiadavka uplatnená žalobným návrhom smeruje, v prejednávanej veci teda odporcu a i k presunu dôkazného bremena na takéhoto účastníka však dochádza až v dôsledku splnenia si dôkaznej povinnosti (a unesenia dôkazného bremena) protistrany v spore (teda účastníka podávajúceho žalobný návrh), tu potom navrhovateľa.

V prejednávanej veci potom bolo práve na navrhovateľovi preukázať svoje tvrdenia, ktoré mali zakladať dôvody pre priznanie mu uplatnenej pohľadávky, pričom odporcovi stačilo tvrdenia navrhovateľa popierať, a tým ich urobiť predmetom dokazovania, v ktorom bolo povinnosťou práve navrhovateľa označovať a navrhovať dôkazy spôsobilé tvrdenia odporcu (t.j., že nemá voči navrhovateľovi žiadne záväzky) urobiť nevierohodnými a naopak schopné súd presvedčiť o pravdivosti svojich tvrdení.

Podľa ust. § 157 ods. 2 O.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z ust. § 157 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že odôvodnenie rozhodnutia má obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti samotného výroku rozsudku. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Účelom odôvodnenia rozhodnutia

predovšetkým je preukázať správnosť rozhodnutia a jeho odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia, t.j. musí byť preskúmateľné.

Spravodlivým prejednaním veci je súdne konanie, ktoré rešpektuje všetky procesné zásady a princípy, ktoré tvoria súčasť štruktúry základných ľudských práv a slobôd. Podľa Nálezu Ústavného súdu SR I. ÚS 26/94 obsah práva na súdnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva na súdnu ochranu alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom je potom porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba potom rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny je potom aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Vyjadruje to aj znenie vyššie citovaného ust. § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na odôvodnenie uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7 Cdo 148/2011, poukazujúc na čl. 6 ods. 1 Dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a §157 ods. 1 O.s.p., m. m. I. ÚS 243/07), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p.; obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07). Za arbitrárny, resp. nie dostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok všeobecného súdu aj vtedy, keď popri jednoznačnom právnom závere dospeje bez akéhokoľvek vysvetlenia či zdôvodnenia aj k protichodnému právnomu záveru. Rovnako treba kvalifikovať aj situáciu, keď všeobecný súd svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nálež Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/05 z 28. februára 2006).

Porovnajúc odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia prvostupňového súdu v napadnutej vyhovujúcej časti s vyššie uvedenými kritériami nekorešponduje, je potom zrejmé, vychádzajúc z odôvodnenia vyššie, že prvostupňový súd sa nimi dôsledne neriadil, keďže svoje rozhodnutie zo všetkých relevantných hľadísk právne ani vecne dostatočným spôsobom neodôvodnil.

V dôsledku uvádzaného preskúmaný rozsudok v hore vymedzenej napadnutej časti je nielen nejasným a nezrozumiteľným, ale nesie i znaky arbitrárnosti. V dôsledku toho bolo potom potrebným, aby odvolací súd, tu už potom bez potreby zaoberania sa ostatnou odvolacou argumentáciou, rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, včítane závislého výroku o náhrade trov konania, s použitím ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou prvostupňového súdu v ďalšom konaní bude opätovne posúdiť uplatnený nárok navrhovateľa v zrušenej časti a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a následne vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.